6. února 2024 slavíme Den bezpečnějšího internetu

Autor: Jana Černá, krajský metodik pevence KÚ LK
Zveřejněno: 06. 02. 2024

Den bezpečnějšího internetu je mezinárodní iniciativou sítě INSAFE. Cílem této aktivity je upozornit na rizika spojená s užíváním internetu zejména ve vztahu k dětem. Zatímco celková kriminalita v České republice dlouhodobě klesá, tak kriminalita v kyberprostoru je na trvalém vzestupu. A bohužel se nevyhýbá ani těm nejzranitelnějším, tj. dětem.

Liberecký kraj je od roku 2016 zapojen do **projektu Kraje pro bezpečný internet (KPBI)**, jehož cílem je podporovat prevenci v oblasti elektronické bezpečnosti, snižovat míru kyberkriminality a zvyšovat informovanost o rizicích internetu a formách prevence. Projekt je společnou iniciativou všech krajů ČR v oblasti elektronické bezpečnosti a je realizován pod záštitou Asociace krajů ČR. Aktivity projektu koordinuje Kraj Vysočina.

K dnešnímu dni, při příležitosti Dne bezpečnějšího internetu, představuje projekt výzkumnou zprávu k **Vnímání kyberkriminality u žáků na druhém stupni základních škol**. Výzkum, realizovaný v rámci projektu na konci roku 2023 ukázal, že žáci mají stále nedostatečné povědomí o tom, co na internetu mohou nebo nemohou dělat, respektive, jaké chování je považováno za kyberkriminalitu. S rostoucím využíváním informačních technologií mezi dětmi se připtom stává otázka jejich kybernetické bezpečnosti stále naléhavější. Téměř všichni žáci druhého stupně základní školy mají svůj účet na sociálních sítích a pohybují se denně v kyberprostoru.

Stejný výzkum byl realizován i v roce 2018, tedy je možné porovnat, jak se vnímání kyberkriminality žáků za pět let změnilo. V rámci aktuálního výzkumu, do kterého se zapojilo 53.064 žáků druhého

stupně základních škol, se ověřovaly znalosti žáků, zda mají povědomí o tom, jaké jednání je v kyberprostoru trestné i to, zda se o kyberbezpečnost zajímají.

„Žáci měli nejnižší znalost týkající se problematiky porušování autorských práv. Sdílení filmů označilo jako trestné pouze 34% žáků. Nejčastěji žáci označili jako kyberkriminalitu příklady neoprávněného přístupu k počítačovému systému (přes 85% respondentů) nebo phishingový útok," informoval pplk. Ing. Mgr. Tomáš Daňhelka, z Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, který je autorem výzkumu.

Z výzkumu také vyplynulo, že děti nejsou pouze oběti kyberkriminality, ale v častých případech i sami pachatelé. Z kyberkriminality se nejvíce žáci na internetu dopouštějí různých forem neoprávněných přístupů, nejčastěji se jedná o neoprávněný přístup k sociálním sítím jiné osoby nebo také porušování autorských práv. Z porovnání s výsledky z roku 2018 je patrné, že došlo k nárůstu povědomí o tom, co je v kyberprostoru trestné, i když pouze o několik procent.

Výzkum zjišťoval, jaké informace o kyberbezpečnosti žáky zajímají a od koho by je rádi slyšeli. Respondenti uvedli, že by tyto informace slyšeli nejraději od svých učitelů v rámci výuky, dále pak od policistů, kteří kyberkriminalitu vyšetřují. Nejvíce měli žáci zájem o téma umělé inteligence a podvodů na internetu.

Vznik výzkumné zprávy podpořilo Ministerstvo vnitra z dotací z Programu prevence kriminality MV ČR. Mimo aktivitu výzkumu byl v roce 2023 realizován soutěžní kvíz, do kterého se zapojilo více jak 42.000 dětí z celé republiky. V rámci projektu vznikly také e-learningové lekce, pracovní listy, videospoty nebo podcasty, které jsou volně a zdarma dostupné na webových stránkách.

Všechny výstupy projektu KPBI naleznete na webu www.kpbi.cz.

Výzkumná zpráva Vnímání kyberkriminality u žáků na druhém stupni základních škol

Zdroj:
https://edulk.cz/management-skol/projekty-lk/kraje-pro-bezpecny-internet/6-unora-2024-slavime-den-bezpecnejsiho-internetu-n492968.htm